

В И С Н О В О К

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Воронкової Олени Ігорівни «Правове забезпечення публічного управління інформаційною сферою в Україні», що подається на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

1. Актуальність теми дослідження та її зв'язок з планами наукових робіт.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю формування сучасної моделі правового забезпечення публічного управління інформаційною сферою України в умовах цифрової трансформації та розбудови інформаційного суспільства, європейської інтеграції, реалізації цілей сталого розвитку та забезпечення інформаційної безпеки України.

Особливого значення набуває створення ефективної нормативно-правової основи функціонування інформаційної сфери, що відповідає б європейським стандартам належного врядування, забезпечувала розвиток цифрового врядування, відкритості та прозорості діяльності публічної адміністрації, а також підвищувала її інституційну спроможність.

Актуальність дослідження також обумовлена відсутністю у вітчизняній юридичній науці комплексних досліджень, присвячених правовому забезпеченню публічного управління інформаційною сферою України як цілісному адміністративно-правовому інституту, що інтегрує правові, організаційні та технологічні механізми розвитку інформаційного суспільства відповідно до сучасних викликів державного управління та європейського правового простору.

Отже, актуальність теми дисертаційного дослідження відповідає сучасним викликам українського суспільства й держави та сприятиме підвищенню ефективності функціонування системи публічного управління інформаційною сферою в Україні.

Дисертаційне дослідження «Правове забезпечення публічного управління інформаційною сферою в Україні» виконане відповідно до пріоритетних напрямів досліджень (п. 1.9), визначених Стратегією розвитку Національної академії правових наук України на 2021–2025 роки, затвердженої постановою загальних зборів НАПрН України від 26.03.2021 р. № 12-21; Угоди про асоціацію між Україною, з однією сторони, та ЄС, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27.06.2014 р.; Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства ЄС, затвердженої Законом України від 18.03.2004 р.; указів Президента України: «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30.09.2019 р. № 722; «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 р. № 64; розпоряджень Кабінету Міністрів України: «Деякі питання цифрової трансформації» від 02.07.2024 р. № 560-р; «Деякі питання реформування державного управління України на 2022–2025 рр.» від 21.07.2021 № 831-р.

Роботу виконано в рамках планів наукових досліджень Державної наукової установи «Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук

України», зокрема, комплексних науково-дослідних робіт: «Правове забезпечення застосування цифрових технологій в умовах трансформації суспільства» (номер державної реєстрації – 0119U003166); «Концептуальні засади правового забезпечення цифрової та соціальної трансформації в контексті сталого розвитку України» (номер державної реєстрації – 0123U103530).

2. Наукові положення, розроблені особисто дисертанткою та їх новизна

Представлені в дисертації положення, концептуальні засади, структура, постановка завдань та їх вирішення, узагальнені висновки є результатом реалізації авторських ідей і самостійно виконаної наукової праці.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробці та впровадженні авторського підходу щодо формування концепції та моделі правового забезпечення публічного управління інформаційною сферою (далі – ПУІС) України і визначається тим, що дисертація є першим в Україні комплексним дослідженням змісту, сутності, структури правового забезпечення ПУІС України в умовах сталого розвитку, європейської інтеграції й цифрової трансформації.

вперше:

– запропоновано авторське визначення правового забезпечення публічного управління, як системного утворення (процесу), а саме – сукупності нормативно-правових актів, відповідних органів публічної управління, які забезпечують цілісне функціонування та динамічний розвиток органів публічної управління, інститутів громадянського суспільства, суб'єктів господарювання та ін. під час розбудови інформаційного суспільства в країні в умовах сталого розвитку;

– запропоновано та обґрунтовано концепцію правового забезпечення ПУІС України, основні положення якої встановлюють: 1) зміст поняття «правове забезпечення публічного управління інформаційною сферою в Україні», яке базується на комплексному використанні управлінського, нормативного та соціологічного підходів до розуміння правового забезпечення, що зумовлено особливостями предмета дослідження та необхідністю врахування статичних та динамічних аспектів правового забезпечення; 2) цілісне бачення мети зазначеного правового забезпечення за допомогою «дерева цілей», які знаходяться на різних ієрархічних рівнях (вищий рівень пов'язаний із створенням правових умов для досягнення цілей сталого розвитку в Україні); 3) класифікацію функцій даного правового забезпечення через призму розгляду права як інструменту соціальної інтеграції та стабілізації (регулятивна, охоронна, правотворча (прогностична), комунікативна); 4) підхід до визначення структури зазначеного правового забезпечення;

– запропоновано та обґрунтовано комплексний підхід до реалізації концепції правового забезпечення ПУІС України, що представлений у формі моделі правового забезпечення ПУІС України, яка базується на системних принципах «цілісності та повноти» описання складних систем. Визначено правову природу моделі як

«абстрактної системи відкритого типу», що дозволяє моделі адаптуватися до динамічних викликів сталого розвитку, глобальної цифрової трансформації, європейської інтеграції, а положення якої можуть бути екстрапольовані на діяльність будь-якого суб'єкта ПУІС України;

– розроблено системну модель правового забезпечення ПУІС України, яка сприяє переходу від реагуючого правового регулювання до проактивного (прогностичного) правового регулювання в умовах сталого розвитку, глобальної цифрової трансформації, європейської інтеграції. Структура моделі детермінована сукупністю необхідних та достатніх умов її формування;

– запропоновано впровадження у науковий обіг: 1) інтегративної категорії «суб'єкти публічного управління інформаційною сферою в Україні» як родового поняття, що забезпечує системне охоплення всіх учасників управлінських відносин як з боку держави, так і громадянського суспільства; 2) поняття «органи публічного управління інформаційною сферою в Україні» як інституційного центру моделі правового забезпечення ПУІС України;

– запропоновано та обґрунтовано концепцію формування джерел права, у тому числі юридичних джерел права (як складової моделі правового забезпечення ПУІС України);

– встановлено співвідношення понять «суб'єкти правового забезпечення публічного управління інформаційною сферою в Україні», та «учасники правотворчої діяльності у контексті публічного управління інформаційною сферою в Україні»;

- запропоновано Методику проведення функціонального аудиту органів виконавчої влади в умовах воєнного стану шляхом включення до її структури алгоритму перевірки відповідності повноважень суб'єктів публічного управління інформаційною сферою України;

удосконалено:

– розуміння сутності публічного управління, що проявляється у розширенні його ключової місії щодо забезпечення суспільного блага, а саме: 1) виходить із визначення поняття «сталий розвиток» як розвиток суспільства, який задовольняє потреби сучасності, не ставлячи під загрозу здатність наступних поколінь задовольнити свої власні потреби; 2) враховує основні складові сталого розвитку – поєднання інтересів суспільства, економіки та екології;

– визначення поняття «публічне управління», як «суспільно-правового явища» (різновид соціального управління), яке доцільно уявляти із системних позицій (наднаціональний, національний та місцевий рівні), ґрунтуючись на узагальненні «кібернетичної схеми управління» (вплив суб'єкта управління на об'єкт управління), водночас, враховуючи різні аспекти (системний, цільовий, діяльнісний, управлінський);

– дослідження моделей та концепцій публічного управління, з'ясування особливостей впровадження їх положень у процесі публічного управління інформаційною сферою України;

- науковий підхід щодо визначення ролі інформаційної сфери України;
- зміст поняття «правове забезпечення ПУІС України» (за допомогою комплексного використання управлінського, соціологічного, нормативно-правового й системного підходів);

- науковий підхід щодо визначення ролі інформаційної сфери України у трансформації українського суспільства;

- методику проведення функціонального аудиту органів виконавчої влади в умовах воєнного стану шляхом включення до структури Методики запропонованого алгоритму перевірки відповідності повноважень органів публічного управління інформаційною сферою в Україні;

- зміст поняття «правове забезпечення», як правової форми публічного управління;

дістали подальшого розвитку:

- наукові уявлення про поняття «концепція» та «модель»: запропоновано та обґрунтовано авторський підхід до розуміння понять «концепція правового забезпечення ПУІС України» та «модель правового забезпечення ПУІС України», як два взаємопов'язані рівні проектування правового забезпечення ПУІС України: теоретико-методологічний (щодо визначення сутності, змісту, цілей функцій та структури правового забезпечення) та практично-орієнтований (щодо побудови цілісної системи взаємодії суб'єктів правового забезпечення ПУІС України, джерел права, об'єкта правового забезпечення ПУІС України, інструментів публічного адміністрування);

- розуміння співвідношення понять «публічне управління» та «публічне адміністрування», використовуючи критерії: «за сутністю», «за основною функцією та прикладними завданнями», «за механізмами реалізації»;

- шляхи усвідомлення необхідності комплексного впливу теорій філософії, права та адміністративної науки на становлення та розвиток публічного управління ПУІС України;

- ідея спільного використання моделей «нового публічного менеджменту», «належного урядування» та «ери цифрового врядування», що знайшла своє втілення під час розробки моделі правового забезпечення ПУІС України;

- підхід щодо встановлення структури інформаційної сфери як об'єкта публічного управління;

- розуміння інструментів публічного адміністрування в інформаційній сфері України;

- пропозиції щодо удосконалення діяльності ВР та КМ України, як суб'єктів правового забезпечення ПУІС України;

- підхід щодо вчасного оновлення нормативно-правових актів органів публічного управління спеціальної компетенції;

– пропозиції до п. 34 Плану заходів з реалізації Стратегії реформування державного управління України на 2022–2025 рр.;

– підхід щодо трансформації органів публічного управління інформаційною сферою в Україні;

– напрями удосконалення діяльності національних суб'єктів правового забезпечення ПУІС України, а саме, щодо: посилення конструктивної взаємодії з міжнародними інституціями ООН, ЄС та формування глобальних етико-правових та безпекових стандартів.

3. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Усі наукові результати достовірні та достатньо обґрунтовані. Основні положення та результати наукового дослідження опубліковано у 3 статтях в наукових фахових журналах категорії «Б» та обговорювались в ході науково-практичних конференцій: Міжнародній науковій конференції «Надбання сучасності у сфері юридичної науки та практики» (м. Рига, Латвійська Республіка, 19-20 березня 2025 р.); Міжнародній науковій конференції ХІХ «Юридичні читання «Наука і освіта в Україні: актуальні проблеми розвитку» (м. Київ, 29-30 квітня 2025 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Проблемні питання та перспективи розвитку вищої освіти та науки в Україні в умовах воєнного стану» (м. Київ, 27 вересня 2025 р.); Міжнародній науковій конференції «Функціонування юридичної науки в умовах сучасності» (м. Рига, Латвійська Республіка, 18-19 вересня 2025 року). «Нормативно-правова інформація і парламентський контроль» (Київ, 21 вересня 2023 р.), «Україна в умовах соціальної та цифрової трансформації: шляхи до сталого розвитку та повоєнної відбудови» (Київ, 22 листопада 2024 р.).

4. Наукове та практичне значення дисертаційної роботи

Отримані у дисертації теоретичні та практичні узагальнення становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес, вже використані і можуть бути використані в подальшому в:

науково-дослідній сфері – основні положення та висновки дисертації можуть бути основою для подальшого розвитку концепції та моделі правового забезпечення публічного управління інформаційною сферою в Україні в умовах цифрової трансформації, європейської інтеграції та удосконалення концепції формування джерел права задля досягнення Цілей сталого розвитку.

сфері правотворчості та правозастосовної діяльності – висновки, пропозиції та рекомендації, сформульовані у дисертації, можуть бути використані: у процесі наукової та правової експертизи відповідності існуючих нормативно-правових актів вимогам Закону України «Про правотворчу діяльність»; під час проведення функціонального аудиту органів публічного управління інформаційною сферою щодо встановлення критичних й актуальних функцій, неактуальних й застарілих в Україні функцій в

умовах воєнного стану (довідка про впровадження у діяльність Громадської організації «Центр правового та соціального захисту громадян України» від 04.12.2025 р.);

навчальному процесі – матеріали дисертації доцільно використовувати при підготовці підручників та посібників з дисциплін адміністративно-правового та інформаційно-правового циклів та викладанні навчальних дисциплін «Адміністративне право»; «Інформаційне право» та ін. (довідка про впровадження у навчальний процес кафедри адміністративного права, інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін Київського університету інтелектуальної власності та права від 27.11.2025 р.).

5. Використання результатів роботи

Основні положення та висновки дисертації були оприлюднені в ході науково-практичних конференцій, зокрема: Міжнародній науковій конференції «Надбання сучасності у сфері юридичної науки та практики» (м. Рига, Латвійська Республіка, 19-20 березня 2025 р.); Міжнародній науковій конференції XIX «Юридичні читання «Наука і освіта в Україні: актуальні проблеми розвитку» (м. Київ, 29-30 квітня 2025 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Проблемні питання та перспективи розвитку вищої освіти та науки в Україні в умовах воєнного стану» (м. Київ, 27 вересня 2025 р.); Міжнародній науковій конференції «Функціонування юридичної науки в умовах сучасності» (м. Рига, Латвійська Республіка, 18-19 вересня 2025 року). «Нормативно-правова інформація і парламентський контроль» (Київ, 21 вересня 2023 р.), «Україна в умовах соціальної та цифрової трансформації: шляхи до сталого розвитку та повоєнної відбудови» (Київ, 22 листопада 2024 р.).

6. Мова та стиль викладення

Дисертація Воронкової О.І. «Правове забезпечення публічного управління інформаційною сферою в Україні» відповідає критеріям науковості: логічність викладення положень, об'єктивність, послідовність. Застосована в роботі наукова термінологія є загальноновизнаною, стиль викладення результатів досліджень, нових наукових положень і висновків забезпечує доступність їх сприйняття та використання.

7. Відповідність змісту дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту.

Дисертація Воронкової О.І. «Правове забезпечення публічного управління інформаційною сферою в Україні» відповідає паспорту спеціальності 081 «Право». Це забезпечується предметною областю дослідження та основними методами дослідження.

8. Відповідність дисертації вимогам нормативних документів

Дисертація Воронкової О.І. «Правове забезпечення публічного управління інформаційною сферою в Україні» є комплексною науковою працею, в якій вирішується важливе наукове завдання щодо розроблення науково обґрунтованих пропозицій комплексного вдосконалення публічного управління інформаційною

сферою України із застосуванням правових і технологічних інструментів розвитку інформаційного суспільства.

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів (які містять дев'ять підрозділів), висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертації становить 272 сторінки. Список використаних джерел містить 576 найменувань на 59 сторінках. Додатки наведені на 4 сторінках. Обсяг основного тексту дисертації становить 12,5 авторських аркуша (272 сторінки).

Дисертація повністю відповідає Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р.

9. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Воронкова О. І. Інформаційна сфера України в умовах сталого розвитку. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 11. С. 574-579. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-11/135>

2. Воронкова О. І. Правове забезпечення публічного управління інформаційною сферою України: концепція та модель дослідження. *Актуальні проблеми держави і права. Збірник наукових праць*. 2025. Випуск 105. С. 53-65. DOI: <https://doi.org/10.32782/apdp.v105.2025.7>. URL: <http://apdp.in.ua/v105/9.pdf>

3. Воронкова О. І. Джерела права як складова моделі правового забезпечення публічного управління інформаційною сферою України. *Право та державне управління*. 2025. № 1. С. 240-251. DOI: <https://doi.org/10.32782/pdu.2025.1.33>. URL: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/1_2025/35.pdf

Опубліковані праці апробаційного характеру:

4. Воронкова О. І. Концептуальні засади правового забезпечення публічного управління інформаційною сферою України. *Надбання сучасності у сфері юридичної науки та практики: матеріали міжнародної наукової конференції* (м. Рига, 19-20 березня 2025 р.). «Izdevnieciba «Baltija Publishing». С. 56-60. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-558-7-14>

5. Воронкова О. І. Роль теорій філософії, права, адміністративної науки у становленні та розвитку публічного управління. *Дев'ятнадцяті юридичні читання «Наука і освіта в Україні: актуальні проблеми розвитку: матеріали міжнародної науково-практичної конференції* (м. Київ, 29-20 квітня 2025 р.) м. Київ. Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова. С. 192-194.

6. Воронкова О. І. Реалізація принципу взаємодії наук у публічному управлінні інформаційною сферою України в умовах воєнного стану. *Проблемні питання та перспективи розвитку вищої освіти та науки в Україні в умовах воєнного стану:*

матеріали міжнародної наукової конференції (м. Київ, 27 вересня 2025 р.). м. Київ. С. 24-28. DOI <https://doi.org/10.34409/978-966-397-367-0-6>

7. Воронкова О. І. Реалізація Стратегії реформування державного управління України на 2022–2025 роки: правове забезпечення суб'єктів публічного управління інформаційною сферою України. *Функціонування юридичної науки в умовах сучасності*: матеріали міжнародної наукової конференції (м. Рига, 18-19 вересня 2025 року). м. Рига. С. 65-69. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-615-7-16>

10. Дотримання академічної доброчесності

На підставі вивчення тексту дисертації здобувачки, наукових праць аспірантки встановлено, що дисертаційна робота виконана самостійно, текст дисертації не містить плагіату, а дисертація відповідає вимогам академічної доброчесності.

11. **Результати дисертації апробовано** в ході науково-методичного семінару, проведеного на базі Наукового центру інформації і права Державної наукової установи «Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України» 26 травня 2026 року.

За результатами розгляду дисертацію Воронкової О.І. «Правове забезпечення публічного управління інформаційною сферою в Україні» рекомендовано до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право», за спеціальністю 081 «Право».

Головуючий на засіданні науково-методичного семінару:

Керівник наукового центру інформації
і права Державної наукової установи
«Інститут інформації, безпеки і права
Національної академії правових наук України»
доктор юридичних наук, доцент

Іван ДОРОНІН

Підпис Дороніна І.М. засвідчую:

Учений секретар ДНУ ПБП НАПрН України

Марина Беланюк